

Troického problém z praxe – řešení

Josef Maršálek, Jan Bílek

Diagram demonstruje vtipný problém retrográdní analýzy, který Troickij vymyslel. Postavení bylo nejdříve otištěno v časopisu *Rigasche Nachrichten* a později reprodukováno v časopisu Československých šachistů pod názvem „Těžký případ“.

Josef Maršálek (parafráze): „V přerušeném postavení na diagramu výše chybí bílému i černému kromě jedné věže všechny figury. Žádný z pěšců na desce přitom nemohl nic brát. Proto musel bílý svým posledním tahem

(nebo před tahy pěšci b3 a h3) brát nějakou černou figuru! **Král nebo věž tedy již museli táhnout**, a to **nejméně třetí tah nazpět**. Rošáda tak odporuje pravidlům.“

Podle mého je sice mistrem Josefem Maršálkem podané krátké vysvětlení – řešení výše bez kazu, ale přece jen bych ještě zmínil:

1. musíme samozřejmě vycházet z toho, že samotná dlouhá rošáda nebyla zahrána proti pravidlům
2. nejjednodušším vysvětlením je názorná zkouška. Jaký mohl být poslední tah bílého před 41...0-0-0?...
3. a nakonec: co hrál bílý ještě předtím? Oni totiž ani černí pěšci na šachovnici brát nic nemohli.

Tedy stejně jako v jiných logických úkolech vede nejlépe k cíli konkrétní rozbor situace: mohl hrát bílý třeba před čtyřmi tahy Sd8? Nikoli! Potom by jej musel černý sebrat věží nebo králem a rošádu by nemohl provést sám... zato bílý teoreticky ano.

Troického žertovná úloha je ale nejen geniálně sestavený problém vyžadující retrográdní analýzu (co se stalo před x tahy), ale tím, že se tváří jako pozice z praxe vlastně maskuje, a tedy i ztěžuje, řešení. Vždyť kdo by zde čekal nějaký zádrhel?!

Ještě jednou se zde tedy můžeme přesvědčit o hluboké pravdě Tarraschova nesmrtelného citátu, který uvádím na svých stránkách: **„Šachy stejně jako hudba a láska mají tu moc učinit člověka šťastným!“**